

УДК 138.46

Яцуляк М.С., викладач[©]*Екологічний коледж Львівського національного аграрного університету***КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ
СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ**

Стаття присвячена дослідженню особливостей фінансування сільського зеленого туризму в Карпатському регіоні. Проаналізовано тенденції кредитування підприємницької діяльності сільського зеленого туризму.

Ключові слова: сільський зелений туризм, агротурпродукт, кредитування, фінансовий цикл.

Постановка проблеми. Зміни, що відбуваються у функціонуванні економічної системи України, впливають на ефективність підприємницької діяльності усіх галузей народного господарства, зокрема, підприємництва сільського зеленого туризму.

Виробництво агротурпродукту належить до стратегічних галузей, оскільки відіграє важливу соціально-економічну роль, що набуває все більшої актуальності з урахуванням проблем забезпечення рекреацією населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. При дослідженні даної проблеми опрацьовані наукові розробки теоретичних і практичних питань фінансування підприємницької діяльності сільського зеленого туризму українських вчених (Русинський М.Й., Зінько Ю.В., Ігнатенко М.М.) вчених, статистичні матеріали, публікації в періодичних та наукових виданнях.

Мета дослідження полягає в аналізі фінансового становища підприємств сільського зеленого туризму, зокрема, кредитування підприємницької діяльності сільського зеленого туризму.

Виклад основного матеріалу. Як відомо високих результатів підприємства сільського зеленого туризму можуть досягти лише за систематичного і цілеспрямованого новаторства, націленого на пошук можливостей, які б відкривали середовище господарювання щодо виготовлення і впровадження нових видів агротурпродукту. Тут слід зазначити, що започаткувати власну справу не так просто, як здається на перший погляд. Окрім пошуків потенційних клієнтів, господарям “зелених” садіб треба вирішити проблеми з ремонтом будинку, облаштувати двір, проводити постійні закупки продуктів харчування – усе це вимагає значних витрат.

Найгострішою проблемою тих, хто займається зеленим туризмом, – відсутність спеціальних кредитів. Наразі жодна фінансова установа України не має системи кредитування, що була б спрямована на сільський туризм. Тому багато господарів “зелених” садіб намагаються скористатися іншими спеціалізованими програмами, одна з яких – “Сільський дім” (фінансується з

державного бюджету), що орієнтована здебільшого на будівництво житла. Програма “Сільський дім” діє практично в кожній області України і керується облдержадміністраціями. Та отримати кредит дуже складно, бо, приміром, на одну область може бути виділено всього 10 кредитів, а охочих його отримати значно більше. Значними зрушеннями у розвитку підприємств сільського зеленого туризму стали гранди різних фондів.

У той же час, безпосередні учасники ринку сільського відпочинку переконані: без допомоги держави справа з мертвої точки не зрушить. Хоча б тому, що окрім законів потрібні капіталовкладення.

Дослідження функціонування рівеня якості обслуговування приватних садиб у Карпатському регіоні, зокрема, у Сколівському районі Львівської області застарілі, вибагливий турист, поряд із невимушеною обстановкою повинен мати можливість скористатися новітніми технологіями. З метою вирішення цих проблем, необхідно приділити належну увагу формуванню фінансових можливостей підприємств сільського зеленого туризму. Фінансові можливості підприємців знаходяться на низькому рівні, оскільки ціни не дають можливості покривати витрати на їх виробництво і здійснювати навіть просте відтворення. Проте, розвиток підприємств не можливий без фінансування.

Згідно із законодавством України, інноваційний розвиток забезпечується за рахунок фінансування різних джерел, а саме:

- кошти державного бюджету України;
- власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ;
- власні чи запозичені кошти суб'єктів підприємницької діяльності;
- кошти інвестиції фізичних чи юридичних осіб;
- інші джерела не заборонені законом.

Як ми вже наголосили підприємці-господарі мають об'єктивну потребу в кредитних ресурсах, сезонність реалізації агротурпродукту є однією з головних причин. Це можна показати на прикладі формули визначення фінансового циклу підприємства.

Відомо, що річний фінансовий цикл будь-якого підприємства розраховують за формулою:

$$\text{ФЦп} = \text{ВЦп} + \text{Цоб.д.з.} - \text{Цоб.к.з.}$$

ФЦп – річний фінансовий цикл підприємства, дн.;

ВЦп – виробничий цикл підприємства;

Цоб.д.з. – цикл обертання дебіторської заборгованості, дн.;

Цоб.к.з. – цикл обертання кредиторської заборгованості, дн..

Відповідно, з цієї формули випливає, що фінансовий цикл підприємства сільського зеленого туризму не є великим з об'єктивних причин, що зумовлені не тривалим періодом реалізації агротурпродукту, який складає 4-6 місяців. Тому для прискорення кругообігу капіталу в підприємствах потрібно збільшувати фінансовий цикл за рахунок зменшення циклу обертання кредиторської заборгованості і удосконалення платіжної дисципліни при розрахунках з дебіторами. Як свідчить статистика, підприємства сільського

зеленого туризму не мають великих розмірів дебіторської заборгованості, оскільки гостра нестача обігових коштів не дозволяє їм при розрахунках застосовувати кредит.

Період обороту власних оборотних коштів при збереженні певного балансу між рахунками дебіторів і кредиторів може слугувати одним з критеріїв ефективності управління фінансами підприємства.

За оцінками спеціалістів із фінансового менеджменту, із загальної економії, яку підприємство може отримати при ефективному управлінні фінансами, а саме: 50% може дати ефективне управління товарно-матеріальними запасами, 40% управління запасами готової продукції і дебіторською заборгованістю і 10% управління технологічним циклом.

Значними зрушеннями у розвитку підприємств с.з.т. стали гранди різних фондів.

Висновок. Пріоритетним напрямом підвищення конкурентоспроможності підприємств сільського зеленого туризму є вдосконалення фінансово-економічних умов господарювання, впровадження інноваційних технологій, формування доступу до фінансових ресурсів, системи державної підтримки та удосконалення умов оподаткування.

Література

1. Закон України «Про підприємництво» 4679 від 19.06.2009 р.
2. Про затвердження цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. №1158// Офіційний вісник України. – 2007. - №73. – с.7.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник / - Чернівці, 2003. - 310с.
4. Рутинський М.Й., Зінько Ю.В. Сільський туризм: навч.посібник / К.: Знання, 2006. -271с.

Summary

Yatsuljak M.S.

Ecological college of Lviv National Agrarian University

THE TENDENCIES LENDING BUSINESS OF GREEN TOURISM

Article is devoted to research features of financing rural tourism in the Carpathian region. The tendencies lending business of green tourism.

The priority of improving the competitiveness of the agricultural eco-tourism is to improve financial and economic conditions of management, innovation, technology, formation of access to financial resources of government support and improve fiscal conditions.

Рецензент – к.е.н., доцент Батюк Б.Б.